Gemeente Sittard-Geleen

Voorstel aan Gemeenteraad

Registratienummer:
Z/26/826338

Onderwerp
P&C-cyclus 2026

Voorstel
De gemeenteraad wordt voorgesteld in te stemmen met de P&C-cyclus 2026

Inleiding
In onze financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet) zijn kaders opgenomen voor de inrichting en planning van de verschillende onderdelen uit onze planning & control cyclus (P&C-cyclus). De voorbereiding, behandeling en besluitvorming van de onderdelen uit deze cyclus vindt plaats op basis van een door de raad vastgestelde planning ('spoorboekje').
In het spoorboekje zijn per P&C-product de termijnen van aanbieding door het college respectievelijk vaststelling door de raad vastgelegd. De raadskalender 2026 is het vertrekpunt voor de vaststelling van de termijnen. Naast het inzicht in het 'spoorboekje 2026' gaan wij in dit voorstel in op een aantal algemene aandachtspunten met betrekking tot de inrichting van de P&C-cyclus 2026. Daarnaast gaan wij per P&C-product in op een aantal specifieke aandachtspunten die in de voorbereiding worden betrokken.

Spoorboekje P&C-cyclus 2026
In onderstaand overzicht hebben wij aangegeven welke producten onderdeel zijn van de P&C-cyclus 2026, waarbij per product de termijnen zijn aangegeven voor:

- het peilmoment;
- collegebesluitvorming;
- aanbieding aan de raad;
- raadsbesluitvorming.

burgemeester	gemeentesecretaris/ algemeen directeur
mr. J.Th.C.M. Verheijen	drs. L.J.F.P. Busschops

P&C-product	Peilmoment	Vaststelling college	Aanbieding aan de raad	Besluitvorming raad
Jaarstukken 2025 1e rapportage 2026	31 december 2025 1 mei 2026	26 mei 2026	28 mei 2026	9 juli 2026
2e rapportage 2026 Begroting 2027 Belastingmaatregelen 2027	1 september 2026	22 september 2026	24 september 2026	11/12 november 2026
Slotwijziging (3e rapportage 2026) 1e wijziging belastingmaatregelen 2027	1 november 2026	17 november 2026	19 november 2026	17 december 2026

Beoogd effect

Aan de hand van het 'spoorboekje 2026', inclusief de algemene en specifieke aandachtspunten, geven wij inzicht in de inrichting, aanpak en planning van onze P&C-producten. Dit spoorboekje fungeert daarmee als agenda voor de ambtelijke voorbereiding en de bestuurlijke behandeling en besluitvorming over de P&C-producten.

Argumenten

1.1 *Bij de uitwerking van de inrichting en planning van de P&C-cyclus 2026 hanteren we een aantal algemene aandachtspunten*

Voor de inrichting en uitwerking van de verschillende producten uit de P&C-cyclus is een aantal aandachtspunten van belang. Deze aandachtspunten zijn afgeleid van de bepalingen uit wet- en interne regelgeving Daarnaast onderkennen we een aantal ontwikkelingen die relevant zijn voor de inrichting van onze P&C-producten.

- Voor de indiening van de jaarrekening (voor 15 juli) en de begroting (voor 15 november) bij onze provinciaal toezichthouder gelden wettelijke voorschriften. Dit is een formeel vereiste om voor repressief toezicht in aanmerking te komen;

- In de financiële verordening zijn bepalingen opgenomen over onder andere de te onderkennen P&C-producten en de te hanteren frequentie, timing, aanlevertermijnen en grensbedragen voor bijstellingen en rapportering. De bepalingen passen wij toe in de voorbereiding en uitwerking van de verschillende P&C-producten;

- De termijnen voor raadsvergaderingen en rondes zijn gebaseerd op de vastgestelde raadskalender 2026 en zijn bepalend voor de verdere uitwerking van de planning. Met andere woorden, uitgaande van deze termijnen rekenen we terug wat de termijnen zijn voor collegebehandeling, directiebehandeling en afronding voorbereidingen door de ambtelijke organisatie;

- Het jaar 2026 staat in het teken van de gemeenteraadsverkiezingen gevolgd door formatie- en coalitieonderhandelingen (coalitieakkoord). Dit betekent dat net als in de vorige bestuursperiodes in het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen geen kadernota wordt opgesteld. Het nieuwe coalitieakkoord vormt de basis voor de kadernota 2027 die begin 2027 wordt voorbereid;

- De in het spoorboekje opgenomen peilmomenten geven aan tot welk moment collegebesluiten en/of ontwikkelingen in de uitwerking van de P&C-producten worden betrokken;

- We werken in 2026 verder aan de in 2024 ingezette ontwikkeling gericht op de verbetering van de toegankelijkheid, stuurbaarheid en meetbaarheid van onze P&C-cyclus. We nemen de besluitvorming over het rekenkameronderzoek 'Doorwerkonderzoek toegankelijkheid en begroting en rapportages' hierin mee. Het rapport wordt nog door de Rekenkamer aan de raad aangeboden.

1.2 *Het spoorboekje is uitgewerkt in lijn met artikel 3 'P&C-cyclus' uit de financiële verordening.*
In artikel 3 van genoemde verordening zijn bepalingen opgenomen over de gewenste voorbereidingstijd voor de raad en de gecombineerde behandeling van P&C-producten. Aan de hand van deze bepalingen en de raadskalender 2026 is het spoorboekje uitgewerkt. Per cyclus/ combinatie van P&C-producten geven wij inzicht in de termijnen voor collegebesluitvorming, aanbieding van de stukken aan de raad, het proces van de schriftelijke, technische vragen en ronde- en raadsbehandeling. Voor het college en de raad zijn er in 2026 3 P&C-momenten.

Raadscyclus juli 2026

- **Jaarstukken 2025** - **1ste rapportage 2026**	
- 26 mei 2026	- Besluit aanbieding college
- 28 mei 2026	- Aanbieding aan de raad
- 16 juni 2026	- Termijn indiening technische vragen door raadfracties
- 19 juni 2026	- Aanbieding beantwoording technische vragen
- 25 juni 2026	- Ronde
- 9 juli 2026	- Raadsvergadering

Raadscyclus november 2026

- **2de rapportage 2026** - **Begroting 2027** - **Belastingmaatregelen 2027**	
- 22 september 2026	- Besluit aanbieding college
- 24 september 2026	- Aanbieding aan de raad
- 27 oktober 2026	- Termijn indiening technische vragen door raadfracties
- 30 oktober 2026	- Aanbieding beantwoording technische vragen
- 5 november 2026	- Ronde
- 11/12 november 2026	- Raadsvergadering

Net als in voorgaande jaren nemen we de raad voorafgaand aan het formele behandeltraject mee in de begrotingsvoorbereiding. Na het zomerreces informeren we de raad over de tussenstand in de begrotingsvoorbereiding. Gevolgd door een interactieve sessie ('Begrotingsmarkt) na het aanbieden van de begroting. In afstemming met de griffie worden deze twee sessie ingepland in de raadskalender.

Raadscyclus december 2026

- **Slotwijziging 2026 (3de rapportage)** - **1ste wijziging belastingmaatregelen 2027**	
- 17 november 2026 - 19 november 2026 - 26 november 2026 - 1 december 2026 - 3 december 2026 - 17 december 2026	- Besluit aanbieding college - Aanbieding aan de raad - Termijn indiening technische vragen door raadfracties - Aanbieding beantwoording technische vragen - Ronde - Raadsvergadering

1.3 *In de uitwerking van inrichting en planning gelden voor de P&C-producten een aantal specifieke aandachtspunten.*
Onderstaand gaan we per P&C-product, voor zover van toepassing, in op een aantal specifieke aandachtspunten.

Jaarstukken 2025

- Voorafgaand aan het formele behandeltraject van de jaarstukken 2025 informeren wij de raad over de indicatie van het jaarrekeningresultaat 2025.
- De lasten voor Jeugd worden afgerekend met de gemeente Maastricht. Voor de deadline van deze afrekening zijn specifieke afspraken gemaakt met deze gemeente.
- De accountantscontrole start op 23 maart 2026. De toelichting van de bevindingen uit de accountantscontrole vindt plaats in de commissie B&V.
- In de financiële verordening is een bepaling opgenomen over de melding en verantwoording van begrotingsafwijkingen, ontstaan na de 3de rapportage 2025, in de jaarrekening 2025. *(artikel 12 lid 7 – begrotingscriterium)*

Tussentijdse rapportages 2026
(1ste rapportage, 2de rapportage, slotwijziging)

- Op basis van de ervaringen met betrekking tot de tussentijdse rapportages in de cyclus 2025 doen we een voorstel over **frequentie, inrichting en timing** van dit P&C-product. Hierbij streven we naar een balans tussen de effectiviteit/ toegevoegde waarde van de tussentijdse rapportages en een efficiënt voorbereidings-, behandel- en besluitvormingsproces.

Tussentijdse rapportages 2026

(1ste rapportage, 2de rapportage, slotwijziging)

Ervaringen cyclus 2025

- *1ste rapportage*: (peilmoment eind maart 2025): te vroeg in het jaar, nog te weinig inzicht in de voortgang van de begrotingsuitvoering;
- *2de rapportage:* vaststelling medio november 2025: Mogelijkheden om bij te sturen zijn zeer beperkt. Lange periode tussen 1ste en 2de rapportage (half jaar). Met name voor besluitvorming over budgetten die nodig zijn om zaken uit te kunnen voeren, terwijl de resterende periode in het lopende jaar voor daadwerkelijke uitvoering kort is.
- *3de rapportage*: zo laat mogelijk in het jaar in verband met het borgen van de begrotingsrechtmatigheid. Voorbereiding en collegebehandeling is lopend, terwijl de besluitvorming over de 2de rapportage nog niet is afgerond.

Frequentie

In lijn met de bepalingen in de financiële verordening nemen we 3 tussentijdse rapportages in de P&C-cyclus 2026 op. De onzekerheid rondom het landelijk regeerakkoord en het tussentijds monitoren hieromtrent maakt het handhaven van dit aantal tot een logische keuze.

Inrichting

1ste rapportage	- Inhoudelijke en financiële rapportage, gebaseerd op: • Afwijkingenprincipe • Financiële bijstellingen op basis van autonome ontwikkelingen - Voortgangsrapportage grote dossiers
2de rapportage	- Inhoudelijke en financiële rapportage, gebaseerd op: • Afwijkingenprincipe • Financiële bijstellingen op basis van autonome ontwikkelingen en (beleids)keuzes (koppeling integrale afweging begrotingsvoorbereiding) - Voortgangsrapportage grote dossiers
Slotwijziging (3de rapportage)	- Financiële rapportage, voorbereiding op de jaarstukken 2026 - Gebaseerd op autonome ontwikkelingen

Timing:

1ste rapportage	- In de raadscyclus van juli. - Beter zicht op de voortgang van de begrotingsuitvoering - Voldoende tijd om bij te sturen - Gecombineerd met de jaarstukken 2025 (i.p.v. kadernota/ -brief). Relatie doorwerking ontwikkeling jaarstukken 2025 in het lopend jaar.
2de rapportage	- In de raadscyclus van november - Gecombineerd met de begroting 2027 en de belastingmaatregelen 2027. Relatie doorwerking ontwikkelingen in lopend jaar naar begroting 2027.

Tussentijdse rapportages 2026

(1ste rapportage, 2de rapportage, slotwijziging)

Slotwijziging (3de rapportage)	- In de raadscyclus van december - Borging begrotingsrechtmatigheid en budgetoverhevelingen

- De tussentijdse rapportages zijn gebaseerd op het **afwijkingenprincipe**. Dit betekent dat we alleen inhoudelijke en/of financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting en/ of nieuwe ontwikkelingen die niet in de begroting zijn opgenomen, rapporteren.

- Aan de rapportages voegen we een bijlage toe met een overzicht van de gepubliceerde voortgangsberichten (o.a. collegebrieven en raadsinformatiebrieven).

- De voortgangsrapportage grote dossiers maakt onderdeel uit van de 1ste en 2de rapportage. De volgende dossiers maken onderdeel uit van deze rapportage:
  - Voortgang aangenomen raadsmoties
  - Regeling grote projecten
  - Voortgang investeringsprogramma
  - Beveiliging ICT
  - Voortgang ontwikkelpaden
  - Het Warmtenet Zuid-Limburg

Begroting 2027

- Voor het zomerreces actualiseren wij het begrotingsbeeld en de programmabladen op basis van autonome ontwikkelingen en bestaand beleid. Na het zomerreces vullen wij de begroting aan met de verplichte paragrafen, overige verplichte onderdelen (BBV) en bereiden wij de begroting op hoofdlijnen voor.

- De vertaling van het coalitieakkoord voor de nieuwe bestuursperiode vindt plaats in de kadernota 2027 als basis voor de voorbereiding van de begroting 2028.

- De begroting 2027 wordt financieel gebaseerd op de meicirculaire 2026 en overige op het peilmoment (1 september) beschikbare autonome ontwikkelingen die zich ten opzichte van de begroting 2026 - meerjarenbegroting 2027-2029 hebben voorgedaan. Dit betekent dat wij de septembercirculaire 2026 en de definitieve vaststelling van de BUIG 2026 meenemen in de slotwijziging (3de rapportage).

- Net als in voorgaande jaren stellen wij voor de raad voorafgaand aan de rondebehandeling mee te nemen in de begrotingsvoorbereiding. Om hier invulling aan te geven stellen wij voor een informatieve sessie (na zomerreces) en een interactieve 'begrotingsmarkt' (na aanbieding begrotingsstukken) te organiseren. In afstemming met de griffie worden hier

Begroting 2027
datums voor in de raadsplanning opgenomen. - De infographic 'begroting in een oogopslag' (BIEO) nemen wij na besluitvorming door de raad over de begroting 2027 op in de stadskrant.

Belastingmaatregelen 2027/ 1ste wijziging belastingmaatregelen 2027
- De vaststelling van de belastingmaatregelen 2027 koppelen we aan de begrotingsbehandeling. Temeer omdat bij de begrotingsbehandeling de opbrengsten worden geraamd, rekening houdend met de tariefontwikkeling. - In de laatste raadsvergadering van 2026 kan een eerste wijziging op de belastingmaatregelen wordt ingepland, zodat de tarieven voor 2027 gebaseerd kunnen worden op de meest actuele informatie.

1.4 *Aan de uitwerking van het spoorboekje ligt een aantal uitgangspunten ten grondslag gericht op het tijdig in positie brengen van de raad.*

- De uitwerking van de P&C-cyclus is afgestemd op de bepalingen uit de financiële verordening, de geplande behandeldatums uit de raadskalender 2026 en op de wettelijke termijnen voor het indienen van de jaarrekening en begroting bij de provinciaal toezichthouder. Overeenkomstig genoemde verordening hanteren we bij de slotwijziging (3de rapportage) een kortere voorbereidingstijd van 2 weken, zodat we alle noodzakelijke bijstellingen (begrotingsrechtmatigheid) voor het einde van het jaar aan de raad kunnen voorleggen.
- De raadsbehandeling van de P&C-producten voorziet in de mogelijkheid om schriftelijke, technische vragen in te dienen, één rondebehandeling en een raadsdebat.
- Het proces van het schriftelijk indienen van technische vragen door raadsfracties is zo ingepland dat de antwoorden telkens, mits tijdig ingediend, beschikbaar zijn voor de rondebehandeling.
- Om een balans te vinden tussen voldoende voorbereidingstijd voor het stellen van technische vragen en beschikbaarheid van de antwoorden vóór de ronde, wordt in het spoorboekje per cyclus de tweede ronde-avond ingepland.
- In de rondebehandeling ligt de focus op nemen van een voorschot op de politieke behandeling in de raadsvergadering, inclusief het aankondigen van eventuele moties en amendementen.
- Het college is voltallig aanwezig bij de rondebehandeling van de 1ste en 2de rapportage 2026, zodat politieke vragen over de diverse portefeuilles zoveel mogelijk in de ronde beantwoord kunnen worden. Omdat de slotwijziging een financiële rapportage is, gericht

op het borgen van de begrotingsrechtmatigheid, vindt deze rondebehandeling plaats in aanwezigheid van de portefeuillehouder middelen.

Kanttekeningen

1. *Het verbeteren van de effectiviteit van de tussentijdse rapportages, inclusief een efficiënte totstandkoming leidt tot een aantal afwijkingen van de financiële verordening.*

Met de voorliggende inrichting en timing van de tussentijdse rapportages wijken wij op onderdelen af van de bepalingen uit genoemde verordening.

Artikel 3

- Dit artikel voorziet in gelijktijdige behandeling van de 1ste rapportage met de kadernota/-brief. Eerder in het voorstel is beargumenteerd dat gezien de gemeenteraadsverkiezingen gevolgd door formatie- en coalitieonderhandelingen in 2026 geen kadernota in de P&C-cyclus wordt opgenomen. De vertaling van het coalitieakkoord vindt plaats in de kadernota 2027. Deze nota wordt begin 2027 ter vaststelling aan de raad aangeboden. Wij stellen voor de behandeling van de 1ste rapportage te combineren met de behandeling van de jaarstukken 2026. Zoals aangegeven geeft dit meer inzicht in de voortgang van de begrotingsuitvoering en mogelijkheden tot bijsturing.

Artikel 7

- Aangeven is dat de tussentijdse rapportages zowel een inhoudelijk als financieel karakter hebben. De voorbereiding van de laatste rapportage start kort na de 2de rapportage en is (ambtelijk) afgerond voordat de raad de 2de rapportage heeft vastgesteld. In artikel 3 is het financieel karakter van de laatste rapportage benadrukt. Aangegeven is deze rapportage kort tegen jaareind op te stellen, zodat de laatste begrotingswijzigingen verwerkt kunnen worden om de begrotingsrechtmatigheid te borgen. Tegen deze achtergrond stellen wij voor deze laatste rapportage als 'slotwijziging' te benoemen met louter een financieel karakter.

Door de vaststelling van de P&C-cyclus 2026 wordt ingestemd met bovenstaande afwijkingen. In de volgende actualisatie van de verordening verwerken wij bovenstaande afwijkingen in de betreffende bepalingen.

2. *Het eerdere uitgangspunt van de behandeling van de P&C-stukken van alle GR'en in één college, één ronde, één raadsvergadering wordt (waar nodig) losgelaten.*

Ofschoon niet expliciet benoemd in de financiële verordening, maken de P&C-producten van de gemeenschappelijke regelingen ook onderdeel uit van onze P&C-cyclus. Door de gemeenteraad is gevraagd om tijdig de beschikking te krijgen over de uitgangspunten en/of begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen zodat waar nodig ook met andere deelnemende gemeenten afstemming kan plaatsvinden.

Idealiter zou de behandeling van de P&C stukken van alle GR'en in één college, één ronde en één raadsvergadering plaatsvinden. Kijkend naar de ervaringen in de P&C-cyclus 2025 komt de

raadsvergadering van 11 juni 2026 hiervoor in aanmerking. De vraag is of dit gezien de aanlevertermijnen/ voorbereidingstijd voor iedere GR haalbaar is. In afstemming met de griffie wordt voorgesteld de agendering in te richten op basis van de aard van de zienswijze.

- Indienen van een zienswijze: agendering in de raadsvergadering van 11 juni 2026
- Geen zienswijze: agendering in de raadsvergadering van 9 juli 2026.

Inclusie

Voor zover inclusie betrekking heeft op begrijpelijkheid en toegankelijkheid streven wij er naar, zoals ook in het coalitieakkoord 'Samen zorgvuldig, verbindend doorpakken' aangegeven, de financiële overzichten en teksten in onze P&C-producten op een begrijpelijke manier en in duidelijke taal te presenteren. Daarnaast draagt het digitaal beschikbaar stellen van onze P&C-producten via de webapplicatie LIAS bij aan het toegankelijker maken van deze producten.

Duurzaamheid

In relatie tot de P&C-cyclus in het algemeen en onze financiën in het bijzonder heeft duurzaamheid met name betrekking op voeren van een solide financieel beleid met voldoende veerkracht. Deze financiële veerkracht heeft betrekking op de weerbaarheid en wendbaarheid. Met andere woorden: hebben wij voldoende middelen om tegenvallers op te kunnen vangen en beschikken wij over middelen om uitvoering te kunnen geven aan ambities.
Wij geven hier uitvoering aan door:

- het toepassen van onze begrotingskaders;
- het in de exploitatie opnemen van een structurele post onvoorzien van jaarlijks € 0,5 mln;
- het in de begroting opnemen van middelen voor exploitatie- en investeringsvoorstellen;
- het realiseren van een sluitende begroting en meerjarenraming;
- het borgen van structureel begrotingsevenwicht;
- het afdekken van het geactualiseerd risicoprofiel, inclusief een restrisico van 1% van het begrotingstotaal in de algemene reserve risicobeheersing;
- het aanhouden van een buffer in de algemene reserve van 2% van het begrotingstotaal.

Financiën

Het betreft een voorstel zonder financiële consequenties binnen de begroting.

Communicatie en Participatie

Het raadsvoorstel wordt geagendeerd voor bespreking in de ronde van 5 of 12 februari respectievelijk voor vaststelling in de raadsvergadering van 5 maart aanstaande. Voorafgaand aan de rondebehandeling wordt het concept raadsvoorstel op 22 januari aanstaande besproken in de commissie Begroting en Verantwoording (commissie B&V).

Vervolg

Wij hebben 'het spoorboekje 2026' in dit voorstel opgesteld in lijn met de bepalingen die hiervoor in onze financiële verordening zijn opgenomen. De planning is op hoofdlijnen uitgewerkt en afgeleid van de raadskalender 2026 (termijnen: deadlines voor collegebesluitvorming, rondes en raadsvergaderingen).

Bijlagen
01 concept raadsbesluit

Voorstel aan **Gemeenteraad**	
Steller: [redacted] E-mail: [redacted]@sittard-geleen.nl Team: Financiën Portefeuillehouder: I.A.M.H. Tillie	Reg. nummer : Reg. datum : 5 januari 2026 Reg.nummer(s) bijlagen :